

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 17-04-2024

Mødedato Onsdag d. 17. april 2024 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Vibeke Ejlertsen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted Jørgensen, Søren Svendsen (Fravær), Kenneth Taanquist

Indholdsfortegnelse

| | |
|--|----|
| Beslutning om proces og prioritering af VE-projekter i Nyborg Kommune..... | 3 |
| Orientering om bæredygtige fødevarer og måltider i Nyborg Kommune..... | 7 |
| Optagelse af Dansk Amatørfiskerforening i Grønt Råd..... | 9 |
| Orientering fra formand/udvalgets medlemmer..... | 10 |
| Orientering fra direktør/chef for teknik, miljø og erhverv..... | 11 |
| Orienteringssager..... | 12 |
| Kommende punkter..... | 13 |
| Underskriftside..... | 14 |

Punkt 1: Beslutning om proces og prioritering af VE-projekter i Nyborg Kommune

S2023-114354

Sagsfremstilling

Sagsresumé

Klima- og Naturudvalget besluttede på mødet 28. februar 2024 at indstille til Byrådet, at der gennemføres en ansøgningsrunde for opstilling af VE-anlæg i Nyborg Kommune. Udvalget fastlagde samtidig et forslag til kriterier, som ansøgningerne vil blive evalueret på omfattende landskabelig tilpasning, lokal værdiskabelse, borgerinddragelse og tilslutning til nettet. Tilsammen skal det sikre, at Byrådet har mulighed for at prioritere og vælge de bedste VE-projekter til opfyldelse af målsætningen om 100% grøn strøm i 2030. Sagen blev fremsendt til behandling i Byrådet 19. marts 2024.

Den 18. marts 2024 havde administrationen møde med Plan- og Landdistriktsstyrelsen om udpegningen af energiparker, som skal understøtte Regeringens målsætning om firedobling af VE-produktionen på land inden 2030. På mødet oplyste Plan- og Landdistriktsstyrelsen, at en VE-opstiller har indmeldt et areal på 455 ha. solceller som potentiel statslig energipark i Nyborg Kommune.

Administrationen vurderede, at denne information bør indgå i Byrådets behandling af forslaget om ansøgningsrunde for VE-anlæg, og Klima- og Naturudvalgets formand anbefalede på den baggrund Byrådet at tilbagesende sagen til fornyet behandling i Klima- og Naturudvalget, hvilket skete på mødet 19. marts 2024.

Klima- og Naturudvalget blev orienteret om sagen på møde 20. marts 2024, hvor også en udmøntning af evalueringskriterierne var dagsordensat til orientering. På mødet drøftede Klima- og Naturudvalget indledningsvis konsekvenserne af det fremsendte forslag om energiparker, og udsatte samtidig orienteringen om udmøntning af evalueringskriterierne, idet man bad administrationen udarbejde en samlet sagsfremstilling og indstilling til udvalgets næste møde 17. april 2024.

Nærværende sagsfremstilling omhandler en indstilling til Byrådet vedrørende den foreslåede energipark i Nyborg Kommune og vedrørende forslag om ansøgningsrunde for VE-anlæg.

Ansøgningsrunde og kriterier for VE-anlæg

En ansøgningsrunde for VE-anlæg skal give Byrådet mulighed for at prioritere de bedste VE-projekter ud fra forud fastlagte kriterier. Forslaget indebærer gennemførelse af en ansøgningsrunde i 2024 med efterfølgende evaluering og prioritering primo 2025.

Klima- og Naturudvalget har vedtaget følgende kriterier som forslag til Byrådets beslutning. En nærmere beskrivelse af kriterierne og en udmøntning i en evalueringsskabelon er udarbejdet af administrationen og vedlægges til orientering (bilag 1 og 2).

- I hvor høj grad projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for placering.
- Projektets merværdi i forhold til klima, natur og rekreative formål. Fx oversvømmelse af lavbundsgrunde, skovrejsning, naturgenopretning, biodiversitetsfremme, nye rekreative oplevelser mv.
- Anlæggets landskabelige tilpasning (gælder det samlede anlæg, både park og kabelføring).
- Beskrivelse af forudgående dialog og efterfølgende proces for opbakning blandt naboer og lokalsamfund - hvad giver projektet tilbage til nær- og lokalområde - medejerskab, lokal andele mm.
- Realistisk plan (og tidsplan) for opkobling til el-nettet.

Klima- og Naturudvalget anbefaler endvidere, at borgerdrevne energifællesskaber undtages fra ansøgningsrunden og sagsbehandles løbende.

Statslig udpegnings af energiparker

I 2022 år vedtog et bredt politisk flertal, at man vil sikre rammevilkår, der kan gøre det muligt at firedoble den samlede elproduktion fra sol og vind på land frem mod 2030, og med regeringens udspil fra 9. oktober 2023; "Klimahandling - sammen om mere grøn energi fra sol og vind på land", sættes de rammer, der kan bidrage til at gøre en firedobling mulig.

Via udspillet vil regeringen gøre det nemmere og mere attraktivt at opføre større energiparker, der kan samle flere vindmøller og solceller i samme område. Ved energiparker forstås en større samling af solcelleanlæg og landvindmøller med eventuel tilkobling til Power-to-X-anlæg. En energipark skal bestå af et eller flere arealer i samme geografiske område. Energiparkerne foreslås tildelt særlige vilkår på baggrund af en ny lov om energiparker, der forventes fremsat i

løbet af foråret 2024. Denne vil blandt andet indeholde vilkår, der lemper forskellige hensyn til arealbeskyttelse (fx å- og skovbeskyttelseslinjer, kystnærhedszone m.v.).

I foråret 2023 inviterede Staten kommuner og udviklere til at indmelde forslag til energiparker, og 32 potentielle arealer til energiparker identificeredes rundt om i Danmark, heraf dog ingen på Fyn. Disse er i en videre proces for den endelige udpegning.

I november 2023 blev der åbnet for indmelding af yderligere arealer til potentielle energiparker, og i alt er 83 arealer blevet indmeldt, herunder 455 ha i Nyborg Kommune. Disse arealer indgår nu i en screeningsproces hos de relevante myndigheder og en dialog med kommunerne, som inden udgangen af maj 2024 skal beslutte, om de ønsker de foreslåede arealer udpeget som energipark.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen oplyser, at der vil blive åbnet for yderligere indmelding af potentielle energiparker ultimo 2024 samt i 2025.

Udpegningen af arealer som energipark indebærer:

- Staten tilbyder at helt eller delvist overtage lokalplanlægningen, såfremt kommunen ønsker det. Sagen skal fortsat behandles og godkendes i Byrådet.
- Staten tilbyder at forestå miljøvurderingen af energiparken, såfremt kommunen ønsker det.
- Arealbegrænsninger for energiparker lempes - eksempelvis i herregårdslandskaber - samtidig med at der tages hensyn til natur, miljø, biodiversitet og kulturarv (ny lov på vej om statslig udpegede energiparker).

En VE-opstiller har indmeldt et areal på 455 ha solceller som potentiel statslig energipark i Nyborg Kommune. Udpegningen er afhængig af Byrådets godkendelse, og Byrådet skal inden udgangen af maj 2024 give svar på, om kommunen ønsker arealerne etableret som energipark, jf. notatet fra Plan- og landdistriktsstyrelsen (bilag 3 og 4).

Klima- og Naturudvalget har, som tidligere beskrevet, besluttet at indstille til Byrådet, at der gennemføres en ansøgningsrunde for VE-anlæg med tilhørende evalueringskriterier, som ansøgere vil blive evalueret på. Dette kan på flere områder konflikte med udpegningen af en statslig energipark, som i udgangspunktet ikke vil blive evalueret efter de samme kriterier som øvrige ansøgere.

Administrationen ser på den baggrund følgende muligheder for kommunens beslutning:

| | a | b | c |
|-----------------------|-----|-----|----|
| Statslig energipark | Nej | Ja | Ja |
| Lokal ansøgningsrunde | Ja | Nej | Ja |

a) Byrådet takker nej til, at de foreslåede arealer udpeges som energipark, og gennemfører en ansøgningsrunde som foreslået af Klima- og Naturudvalget. De foreslåede arealer vil kunne indgå i en sådan ansøgningsrunde, såfremt opstiller ønsker det, og vil i så fald blive evalueret efter de vedtagne kriterier på lige fod med andre ansøgere.

b) Byrådet siger ja til udpegning af energiparken, og beslutter at en ansøgningsrunde for øvrige arealer ikke gennemføres - blandt andet med baggrund i at den forventede energipark vil kunne opfylde kommunens VE-målsætning.

c) Byrådet siger ja til udpegning af energiparken, og gennemfører parallelt hermed en ansøgningsrunde for øvrige anlæg som tidligere besluttet.

Ved alternativ b) og c) skal kommunen tage stilling til, om den ønsker at overdrage lokalplanlægning og evt. miljøvurdering til Staten.

Administrationens bemærkninger

Kommunen har tidligere modtaget forespørgsel på arealerne, der er indmeldt til Plan- og Landdistriktsstyrelsen som potentiel energipark, og har flere gange været i dialog med opstiller.

Projektet er beliggende i et område med godser og større ejendomme, og der er derfor udfordringer med arealets overlap med større sammenhængende landskaber og bevaringsværdige landskaber.

Der er en række andre potentielle VE-ansøgninger i samme område som indmeldte areal, og derfor er det en essentiel afvejning for kommunen at balancere de forskellige projekter, samt at sikre at der ikke er nogen landsbyer, som bliver lukket inde af VE-projekter.

En udpegning som statslig energipark indebærer, at projektet ikke afvejes mod andre projekter og ikke evalueres på lokal værdiskabelse og borgerinddragelse.

Nyborg Kommune er bekendt med, at opstiller arbejder med en transmissionsforbindelse, som skal sikre tilkobling til transmissionsnettet ved Fraugete, og at projektet er udviklet i sammenhæng med dette.

Til de opstillede alternativer for Byrådets beslutning har administrationen følgende bemærkninger:

Alternativ a)

Ved at henvise energiparken til ansøgningsrunden, får kommunen mulighed for at evaluere forslaget i forhold til lokal værdiskabelse - kriterier som ikke vil indgå i planlægningen af energiparker.

Såfremt kommunen finder projektet velegnet i en ansøgningsrunde, vil kommunen kunne bringe arealerne i forslag i en kommende runde for energiparker, og herved sandsynligvis få de samme muligheder for statslig assistance til planlægning og / eller miljøvurdering.

Alternativ b)

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har overfor kommunen tilkendegivet, at forslaget om energipark har stor sandsynlighed for at opnå nettilslutning inden 2030 i kraft af den planlagte transmissionsledning. Såfremt energiparken - eller en større andel heraf - godkendes i lokalplanlægningen, vil kommunen med stor sandsynlighed opfylde målsætningen om 100% grøn strøm i 2030. (Denne bemærkning gælder også alternativ c)).

Ved alternativ b) tilsidesættes andre ønsker om VE-anlæg, og øvrige arealer og opstillere får ikke mulighed for at søge om tilladelse før en eventuel ny runde etableres af kommunen.

Alternativ c)

Energiparken får ved denne mulighed en særstatus, og vil ikke blive evalueret på lokal værdiskabelse og borgerinddragelse. Alle øvrige projekter henvises til ansøgningsrunden og vil blive evalueret på kriterier, som energiparken ikke vil blive evalueret på.

Administrationen kan ikke anbefale alternativ c), da det er politisk vanskeligt at forsvare, at en energipark ikke afkræves dokumentation for lokal værdiskabelse, medens alle øvrige ansøgere vil blive vurderet på dette.

Sagsbehandlerne Dennis Debannic og Bitten Jakobsen deltager på Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Administrationen anbefaler:

A. At udvalget anbefaler at takke nej til udpegning af statslig energipark i Nyborg Kommune, idet der gennemføres en ansøgningsrunde for VE-anlæg, og at udvalget anbefaler:

1. At godkende en ansøgningsrunde i 2024 for VE-projekter i Nyborg Kommune, hvor indkomne forslag behandles politisk i 1. kvartal 2025.
2. At godkende følgende kriterier som udgangspunkt for ansøgningsrunden:
 - a) I hvor høj grad projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for placering.
 - b) Projektets merværdi - i forhold til klima, natur og rekreative formål. Eks. oversvømmelse af lavbundsjord, naturgenopretning, biodiversitetsfremme, nye rekreative oplevelser, mv.
 - c) Anlæggets landskabelige tilpasning - gælder det samlede anlæg (park og kabelføring).
 - d) Beskrivelse af forudgående dialog og efterfølgende proces for opbakning blandt naboer og lokalsamfund - hvad giver projektet tilbage til nær- og lokalområde - medejerskab, lokal andele mm.
 - e) Realistisk plan (og tidsplan) for opkobling til el-nettet.

3. At borgerdrevne energifællesskaber undtages fra ansøgningsrunden og sagsbehandles løbende.

eller

B. At udvalget anbefaler:

1. At godkende udpegning af de foreslåede arealer som statslig energipark i Nyborg Kommune.
2. At overdrage til administrationen efter nærmere dialog med Staten at beslutte, om kommunen skal gøre brug af Statens tilbud om at overtage lokalplanlægning og miljøvurdering for kommunen.

Sagen afgøres i

Byrådet

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Anbefales med følgende ændringer:

Indstillingens punkt A 1. ændres til: "At godkende en ansøgningsrunde i 2024 for VE-projekter i Nyborg Kommune, hvor indkomne forslag indsendes senest ultimo 3. kvartal og behandles politisk 4. kvartal 2024.

Allerede indkomne ansøgninger henvises til ansøgningsrunden med udløb af 3. kvartal og behandles i 4. kvartal 2024.

Ny ansøgningsrunde åbnes primo 2025 og lukkes med udløb af 3. kvartal og behandles i 4. kvartal 2025."

Indstillingens punkt A 2 d), ændres til: "Beskrivelse af den forudgående dialog (efterflg. tekst uændret)"

Bilag

Bilag 4 Forslag energipark i Nyborg_BeGreen

Bilag 3 - Spørgeskema til kommunalbestyrelserne

Bilag 2 - Vurderingsskema til ansøgere af VE-anlæg

Bilag 1 - Kriterier for energianlæg med forslag til uddybning

Punkt 2: Orientering om bæredygtige fødevarer og måltider i Nyborg Kommune

S2024-1874

Sagsfremstilling

Orientering om bæredygtige fødevarer og måltider i Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har et mål om at reducere klima- og miljøaftryk igennem vores indkøb, forbrug og adfærd. Målet og tilhørende indsatser er fastlagt i Klimahandleplanen 2022, i Politik for Grøn Omstilling samt igennem kommunens medlemskab af Partnerskab for Offentlige Grønne indkøb, hvor medlemmer er forpligtiget til at igangsætte indsatser, der fremmer bæredygtige indkøb.

Opgaven er forankret i Udbud og Indkøb, der har igangsat udarbejdelsen af en ny Indkøbs- og Udbudspolitik, der sætter rammen for, hvordan Nyborg Kommune skal arbejde med bæredygtige indkøb på nedenstående områder.

- Fødevarer
- Transport
- Byggeri og anlæg
- Bæredygtigt træ
- Rengøring
- Børneartikler
- IKT-udstyr
- Belysning
- Træbaserede kontorartikler
- Husholdnings- og storkøkkenudstyr
- Tekstiler
- Møbler

I forhold til indkøb af fødevarer er der allerede i 2023 igangsat en række indsatser, og nu også udarbejdet principper og mål for de kommende års indsatser, jf. bilag 1.

Principperne er en udmøntning af de vedtagne politikker og medlemskabet af POGI, og er godkendt af direktionen, som også har fundet den fornødne finansiering. Da indsatsen er en udmøntning af klimaplanen mv. forelægges principperne for Klima- og Naturudvalget til orientering og efterfølgende Økonomiudvalget til orientering.

Indsatsen for bæredygtige fødevarer er fokuseret om fem tiltag, der skal sikre, at Nyborg Kommune sænker CO₂-udledningen på fødevarerindkøb, gennem indsatser i forhold til produktion og servering af mad og måltider i kommunen, der bidrager til ansvarlig fødevarerproduktion og til at beskytte natur og miljø:

- Mindre madspild
- Mere klimamad
- Mere lokalt
- Mere sæson
- Mere økologi

Samtidig arbejdes der med måltider ud fra en tilgang til sundhed og ernæring, der er differentieret efter målgruppe.

For at skabe en større bevidsthed om madens betydning i en klimasammenhæng, planlægges en kommunikationsindsats på den nationale "Klimahandlingsdag" 25. april 2024. Her vil kantinerne på Nyborg Rådhus og Ringvejen servere særligt klimavenlig mad, og der planlægges en engagerende kommunikation i form af quiz m.v.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Orientering taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Principper for bæredygtige fødevarer og måltider - orientering

Punkt 3: Optagelse af Dansk Amatørfiskerforening i Grønt Råd

S2024-4266

Sagsfremstilling

Dansk Amatørfiskerforening har ansøgt om at blive optaget i Grønt Råd, da de har interesse i Grønt Råds arbejde og er en forening, som arbejder for forbedring af havmiljøet, sidder med i fiskeristyrelsens paragraf 7-udvalg og holder arrangement for børn, så de lærer at passe på vores farvande..

Jf. kommissoriet for Grønt Råd skal optagelse af yderligere medlemmer behandles og godkendes i Klima- og Naturudvalget.

Grønt Råd arbejder med nedenstående:

1. At være forum for dialog og øget samarbejde mellem borgere, interesseorganisationer, erhvervsorganisationer, politikere og administrationen i Nyborg Kommune.
2. At rådgive byråd og administration i forhold som vedrører natur, miljø og rekreative interesser i Nyborg Kommune.
3. At styrke den brede dialog og samarbejdet inden for miljø- og naturområdet vedrørende natur, trafik, forsyning, affald, forurening, arealanvendelse m.v. mellem de mange aktører i det lokale samfund.
4. At styrke samarbejdet og den gensidige orientering mellem rådets medlemmer og dermed borgerne.
5. At bidrage væsentligt til en både offensiv og konstruktiv natur- miljøstrategi i kommunen.

Ovenstående falder inden for Dansk Amatørfiskerforenings arbejde, hvorfor administrationen anbefaler, at de bliver optaget i Grønt Råd

Ansøgningen fra Dansk Amatørfiskerforening om optagelse i Grønt Råd blev også forelagt Grønt Råd 7. marts 2024, hvor de tilstedeværende medlemmer udtrykte opbakning til optagelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Det indstilles, at Dansk Amatørfiskerforening optages i Grønt Råd.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Godkendt.

Punkt 4: Orientering fra formand/udvalgets medlemmer

S2024-1064

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

- Spørgsmål vedr. skovrejsning, status.
- Status på driftsplan fremlægges til politisk drøftelse under kommende punkter.

Punkt 5: Orientering fra direktør/chef for teknik, miljø og erhverv

S2024-1066

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Kystdirektoratet har udpeget Nyborg Kommune som af 1 af 3. kommuner, som tilbydes statslig assistance til klimasikringsområdet.

Punkt 6: Orienteringssager

S2024-1071

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.
Å

Der er ingen orienteringssager til Klima- og Naturudvalgets møde 17. april 2024.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Til orientering.

Punkt 7: Kommende punkter

S2022-2527

Sagsfremstilling

- Temadrøftelse Naturpolitik (afholdes evt. som særskilt møde).
- Dialogmøde med eksterne interessenter om kommunens naturpolitik. Drøftelsen er en del af den vedtagne plan for revision af kommunens naturpolitik.
- Drøftelse af klimatilpasning i relation til byudvikling, naturbeskyttelse og naturforbedringer. Forud for temadrøftelsen behandles principper for bidragsfordeling ved klimatilpasning i forbindelse med klimasikring af midtbyen.
- Ideer fra Politik fra Grøn Omstilling (ikke fastlagt).
- Branding (ikke fastlagt).
- Status på bytræer i Nyborg Kommune, jf. Politik for Grøn Omstilling (ønske fra Klima- og Naturudvalget 11. maj 2022).
- Møde med Ungebyrådet.

Gennemførte temadrøftelser i 2023:

- 13. - 14. april 2023 - Deltagele i KL's Klima- og Miljøkonference i Sønderborg.
- 10. maj 2023 - Temadrøftelse om kommunens håndtering af bæredygtighed i egne byggerier og renoveringer.
- 31. august - 2. september 2023 - Deltagelse i Klimafolkemøde i Middelfart.
- 3. / 4. kvartal - Inspirationstur med fokus på klimatilpasning og klimaforebyggelse og temadrøftelse Klimatilpasning efterfølgende.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Teknik- og Miljøudvalget inviteres med til næste møde, hvor plan for grøn drift gennemgås.

Punkt 8: Underskriftside

S2023-115209

Sagsfremstilling

"Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen".

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 17-04-2024

Godkendt.